

porum, immaterialis est, participat tamen de attractu materiae, & gaudium ac dolorem sentit, dependet intuitu operationum a mutationibus materiae in corpore humano, adhaeret quasi aliis corporibus terrenis, nec sine illis unionem suam cum corpore humano continuare potest. In Tractatu autem Germanico, qui Versuch vom Wesen des Geistes inscribitur, c. 4. §. 56. p. 70. hanc spiritus hujus definitionem proponit: Der Geist ist eine Kraft/ das ist/ ein Ding/ welches ohne Zuthun der Materie bestehen kan/ in welchem alle materialische Dinge bewegt werden/ und welches auch diesen die Bewegung giebet/ sie ausspannet/ vereiniget/ zusammendrückt/ anziehet/ von sich stößet/ erleuchtet/ erwärmet/ kältet/ durchdringet/ und ihr die gehörige Gestalt giebet; cui addi potest §. 26. p. 62. & c. 7. §. 14. p. 134. & sincerus veritatis indagator contra Dn. Hoffmannum anth. 16. 23. & 24. Jam vero ex hac definitione patet: 1) Spiritum hunc immaterialem operari in materiam. Atqui hoc est, quod Philosophiae corpuscularis sectatores & Cartesiani quarunt, quomodo id fieri, & Spiritus de attractu materiae participare possit. In definitionibus allatis hujus rei nulla affertur causa aut probabilis ratio, quod tamen, quomodo scilicet id fieri possit, explicare conantur Cartesiani. Quare si ab ipsis hoc non mutuetur, sed negetur, negandum quoque erit, Spiritum hunc immaterialem operari posse in materiam; aut, si non negetur, (quod tamen necessarium esse dicit celeberrimus Autor, dum §. 7. superius allegati mens eo tendit, possibile non esse, ut affecta Philosophiae Corpuscularis & Mechanicae serio a Beckeri principiis & conclusionibus dissentiant, nullam aliam, uti videtur, ob causam, quam quod modum operationum Spiritus in materiam isti aperire non valeant,) obscurissima & incertissima cuncta, prout antea, manebunt, nisi in una voce Spiritus omnia explicata credere velimus, quod Philosophorum nemo concedere potest. 2) Si Spiritus hic aequae ac reliquorum corporum immaterialis est, gaudium & dolorem sentit, sequetur, omnibus corporibus, quibus hic Spiritus inest, sensum inesse, quod Campanella statuit, & secundum Buddaeum in Philosophia instrumentali c. 1. §. 14. p. 80. in eorum partes tendit, qui animam mundi asseruerunt; vel etiam sequetur, cognitionem & appetitum plantis & corporibus inanimatis concedendum esse, quod etiam statuere videtur Vir celeberrimus, qui in Versuch u. c. 7. th. 26. p. 150. non modo aëri tres animae sensitivae facultates, sentire: loco moveri, desiderare, tribuit, verum etiam p. 152. d. 27. c. 7. & in scripto contra Dn. Hoffmannum anth. 38. & 40. Spiritui mundi universali intellectum & voluntatem adscribit. Sed contra hos Joh. Claubergius